IRISH / GAEILGE

LEAVING CERTIFICATE

HIGHER LEVEL

PODCAST 1

TRANSCRIPTS (SOUTHERN AND NORTHERN DIALECTS)

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: www.learnforeignlanguageskills.com
audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

Track 1 – Southern dialect

CUID A

Fógra 1

Tá sé fógartha ag Ryanair go bhfuil siad ag tógáil cás cúirte in aghaidh gníomhaireacht taistil in Éirinn. Dar le Ryanair, go bhfuil Budget Travel ag tógáil eolais ó láithreán gréasáin Ryanair agus ag díol na n-eitiltí sin ar phraghsanna níos airde. Dúirt Ryanair gur thug siad spreagadh agus cead do shuímh a dhéanann comparáid idir praghsanna, breathnú ar a bpraghsanna féin ach nach raibh aon aontú acu le Budget Travel. Dar le Stephen McNamara, urlabhraí Ryanair, ní raibh an dara rogha acu ach dul i muinín an dlí chun an scéal a chur ina cheart.

Fogra 2

Bhí an Taoiseach Enda Kenny i láthair inné nuair a fógraíodh go mbeidh Paypal, an comhlacht Ríomhaireachta, ag fostú 1,000 duine breise i nDún Dealgáin, i gContae Lú go luath amach anseo. Tá níos mó ná 1,500 duine fostaithe ag Paypal cheana féin ag an gceannáras Eorpach, atá suite i mBaile Bhlainséir, i mBaile Átha Cliath. Tuigtear go mbainfidh na poist nua seo le hionaid chúraim do chustaiméirí agus go gcuirfear tús leis an bpróiseas earcaíochta le linn an tsamhraidh seo chugainn. Bunaíodh Paypal sa bhliain 1998. Tá breis agus 123 mhilliún custaiméir aige go dtí seo, in 103 margadh éagsúla ar fud na cruinne.

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

Track 2 – Southern dialect

CUID B

Comhrá a hAon

An Chéad Mhír

Cathal: Tar anseo, a Mháire. Ar chuala tú an scéal is déanaí faoi Sheán Ó Dónaill? Roghnaíodh é d'fhoireann iománaíochta na scoile inné. Cad é do thuairim faoi sin?

Máire: Rinne siad an rud ceart gan aon amhras. Gach uair a fheicim Seán is amuigh a bhíonn sé ag traenáil go dícheallach sa pháirc.

Cathal: Ní raibh sé ag traenáil aréir agus bhí an múinteoir spóirt ag iarraidh fáil amach cad ina thaobh. Tá cluiche an-tábhachtach againn an Satharn seo chugainn agus bhí gach duine ag traenáil aréir ach amháin Seán Ó Dónaill! Is cladhaire díomhaoin é an buachaill sin!

Máire: Ní cladhaire ar bith é, a Chathail. Is leaid é chomh breá agus a chonaic mé riamh!

Cathal: A Thiarna, a Mháire, céard tá á rá agat!

Máire: Tá mé a rá leat go bhfuil Seán agus mé féin ag siúl amach le chéile.

Cathal: Tá tusa ag siúl amach le Seán, *(le díomá ina ghuth)* a Mháire!

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

An Dara Mír

Máire: Tá. Tá muid le chéile le cúpla seachtain anois?

Cathal: Le Seán, muise, cheap mé go raibh níos mó den chiall agat ná sin, a Mháire! Agus inis dom an méid seo an raibh Seán leatsa aréir ?

Máire: Bhí. Chuaigh muid chun an scannán nua sin “Men in Black a Trí” a fheiceáil.

Cathal: Cén fáth go ndeachaigh sibh go scannán i lár na seachtaine?

Máire: Thaitin an scannán go mór linn agus ba é mo bhreithlá freisin é! Ní dhearna Seán, ar a laghad, dearmad air sin, a Chathail!

Cathal: Nach bhfuil a fhios agatsa go mbeidh cluiche cheannais againn an Satharn seo chugainn agus Seán amuigh ag déanamh aeir leatsa in ionad bheith ag traenáil don chraobh?!

Máire: Spórt, spórt, spórt, an mbéarfaidh tú féin greim ar an bheagán céille a d’fhág Dia agatsa? Ní bheidh an fhoireann scoile thíos ná thuas má chaitheann Seán cúpla uair i bpictiúrlann an bhaile liomsa!

Cathal: O a Thiarna, is tú an duine is ceanndána ar a bhfaca mé riamh! Ní bheidh mé ag cur mo chuid ama amú a thuilleadh ag caint leatsa faoi rudaí nach dtuigfeása choíche!

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

Comhrá a Dó

An Chéad Mhír

Cathal: Haigh, a Mháire, is deacair liom na haistí mallaithe sin a tugadh dúinn a scríobh.

Máire: Cén fáth, a Chathail. Tá dhá cheann scríofa agam cheana féin agus tá sé ar intinn agam an tríú ceann a thosú anocht? Tá an chéad cheann éasca go leor: "An clár teilifíse is fearr liom"

Cathal: Cad a scríobh tusa faoi sin?

Máire: Is breá liomsa an 'Ashley Banjo Secret Street Crew' Téann Ashley timpeall na tíre ag múineadh damhsa do gach cineál daoine: búistéirí, foirgneoirí, pluiméirí.. daoine ciotógacha le dhá chois chlé agus i gcúpla nóiméad bíonn siad thuas ar an ardán ag rince os chomhair a gcairde go léir. Ní chreidfeá riamh é!

Cathal: Ní thaitníonn an rince liom, a Mháire, is fearr liom 'Top Gear' ach níl a fhios agam ó thalamh an domhain cad a scríobhfaidh mé faoi!

Máire: Cén fáth nach scríobhfá aiste ar an gclár sin?

Cathal: B'fhearr liom aiste a scríobh ar 'Top Gear' ach tá sé deacair dom a dhéanamh. Bhain mé triail as cúpla uair ach níor éirigh liom.

An Dara Mír

Máire: O nach tusa an créatúr bocht! Is cailleach an uafáis tusa amach is amach gan aon amhras, a Chathail!

Cathal: Cén fáth go bhfuil tú do mo chur as m'ainm, a Mháire! Ní dhearna mise faic ortsa!

Máire: O ná bí chomh goilliúnach sin, a Chathail. Ní raibh mé ach ag magadh! Beidh mé sásta lámh chúnta a thabhairt duit fiú anocht má tá tú ag iarraidh.

Cathal: Bheinn an-bhuíoch díot dá ndéanfá a leithéid domsa, a Mháire! Cathain a thiocfaidh tú anall?

Máire: Caithfidh mé cabhrú le mo mham tamall ach beidh mé saor timpeall ar a seacht. An mbeadh sin ceart go leor?

Cathal: Bheadh sin ar fheabhas! Maith thú, a Mháire.

Máire: Má tá aon chlár den 'Top Gear' taifeadta agat cheana, a Chathail, Breathnaigh anois air, ar feadh nóiméid nó dhó agus scríobh síos cúpla rud faoi. Feicfidh mé ar ball thú!

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

Track 3 – Southern dialect

CUID C

Píosa a hAon

Fógraíonn Foras na Gaeilge scéim nua chun maoiniú a chur ar fáil d'imeachtaí a eagraítear trí mheán na Gaeilge don aos óg. Tríd an scéim nua seo beidh maoiniú suas go dtí 5,000 euro curtha ar fáil d'imeachtaí oiriúnacha eagraithe trí Ghaeilge do dhaoine óga; imeachtaí a mbíonn mar aidhm acu an Ghaeilge a chur chun cinn, í a chothú agus a neartú. Ní mór imeachtaí feiliúnacha a eagrú a chuirfidh le deiseanna úsáide na Gaeilge do dhaoine óga agus iad á reáchtáil idir an chéad lá de Mheán Fómhair 2012 agus an 30ú de Mheitheamh 2013 Tá tuilleadh eolais ar fáil ó Fhoras na Gaeilge ag 01 6616522.

Píosa a dó

Ba chúis áthais dúinne gur bhuaigh Coláiste Alexandra an chéad duais i gcomórtas Chorn Bedell 2012. Fuair scoil Aston, An Scoil Ríoga Cabhán agus Coláiste Mhuire Chontae Mhuineacháin duaiseanna freisin. Táimid buíoch de gach scoil a ghlac páirt sa chomórtas i mbliana agus caithfear a rá go raibh Cumann na hEaglaise thar bheith sásta le hardchaighdeán an n-iarratas uile a cuireadh isteach. Beidh Comórtas Bedell ar siúl arís Mí Eanáir na bliana seo chugainn agus tá súil againn go mbeidh an spéis agus an caighdeán céanna i dtionscnaimh na n-iomaitheoirí uile a thógann páirt sa chomórtas sin.

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

Track 1 – Northern dialect

CUID A

Fógra 1

Tá sé fógartha ag Ryanair go bhfuil siad ag tógáil cás cúirte in aghaidh gníomhaireacht taistil in Éirinn. Dar le Ryanair, go bhfuil Budget Travel ag tógáil eolais ó láithreán gréasáin Ryanair agus ag díol na n-eitiltí sin ar phraghsanna níos airde. Dúirt Ryanair gur thug siad spreagadh agus cead do shuímh a dhéanann comparáid idir praghsanna, breathnú ar a bpraghsanna féin ach nach raibh aon aontú acu le Budget Travel. Dar le Stephen McNamara, urlabhraí Ryanair, nach raibh an dara rogha acu ach dul i muinín an dlí chun an scéal a chur i gceart.

Fógra 2

Bhí an Taoiseach Enda Kenny i láthair inné nuair a fógraíodh go mbeidh Paypal, an comhlacht ríomhaireachta, ag fostú 1,000 duine breise i nDún Dealgáin, i gContae Lú go luath amach anseo. Tá níos mó ná 1,500 duine fostaithe ag Paypal cheana féin ag an gceannáras Eorpach, atá suite i mBaile Bhlainséir, i mBaile Átha Cliath. Tuigtear go mbainfidh na poist nua seo le hionaid chúraim do chustaiméirí agus go gcuirfear tús leis an bpróiseas earcaíochta le linn an tsamhraidh seo chugainn. Bunaíodh Paypal sa bhliain 1998. Tá breis agus 123 mhilliún custaiméir aige go dtí seo, in 103 margadh éagsúla ar fud na cruinne.

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

Track 2 – Northern dialect

CUID B

Comhrá a hAon

An Chéad Mhír

Cathal: Gaitse anseo, a Mháire. Ar mhothaigh tú an scéal is déanaí faoi Sheán Ó Dónaill? Roghnaíodh é d'fhoireann iománaíochta na scoile inné. Caidé do bharúil faoi sin?

Máire: Rinne siad an rud ceart gan aon dabht. Achan uair a chím Seán

is amuigh a bhíonn sé ag traenáil go dícheallach sa pháirc.

Cathal: Ní raibh sé ag traenáil aréir agus bhí an múinteoir spóirt ag iarraidh fáil amach cad chuige sin. Nach bhfuil cluiche an-tábhachtach againn an Satharn seo chugainn. Bhí achan duine ag traenáil aréir ach amháin Seán Ó Dónaill! Is cladhaire ceart é an gasúr sin!

Máire: Ní cladhaire ar bith é, a Chathail. Is stócach é chomh breá agus a chonaic mé ar bhuille mo dhá shúil riamh!

Cathal: A Thiarcais, a Mháire, caidé tá tú a rá!

Máire: Tá mé a rá leat go bhfuil Seán agus mise ag siúl amach le chéile.

Cathal: Tá tusa ag siúl amach le Seán, *(le díomá ina ghuth)* a Mháire!

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

An Dara Mír

Máire: Tá. Tá muid le chéile le cúpla seachtain anois?

Cathal: Le Seán, leoga, shíl mé go raibh níos mó céille ná sin agat, a Mháire! Agus inis domh an raibh Seán leatsa aréir ?

Máire: Bhí. Chuaigh muid chun an scannán nua sin "Men in Black a Trí" a fheiceáil.

Cathal: Cad chuige go ndeachaigh sibh go scannán i lár na seachtaine?

Máire: Bhí dúil mhór againn sa scannán agus ba é mo bhreithlá fosta! Ní dhearna Seán, ar a laghad, dearmad air sin, a Chathail!

Cathal: Nach bhfuil a fhios agatsa go mbeidh cluiche ceannais againn an Satharn seo chugainn agus Seán amuigh ag déanamh aeir leatsa in áit bheith ag traenáil don chraobh?!

Máire: Spórt, spórt, spórt, an mbéarfaidh tú féin greim ar an bheagán céille a d'fhág Dia agatsa? Ní bheidh an fhoireann scoile thíos ná thuas má chaitheann Seán cúpla uair i bpictiúrlann an bhaile liomsa!

Cathal: O a Thiarna, is tú an duine is cadránta a chonaic mé riamh! Cha bheinn goitse ag caint leatsa a thuileadh faoi rudaí nach dtuig thusa choíche!

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

Comhrá a Dó

An Chéad Mhír

Cathal: Haigh, a Mháire, is doiligh liom na haistí mallaithe sin a tugadh dúinn a scríobh.

Máire: Tuige, a Chathail. Tá dhá cheann scríofa agam cheana agus tá sé ar intinn agam an tríú ceann a thosú anocht? Tá an chéad cheann furasta go leor: "An clár teilifíse is fearr liom"

Cathal: Caidé a scríobh tusa faoi sin?

Máire: Is breá liomsa an 'Ashley Banjo Secret Street Crew' Téann Ashley timpeall na tíre ag múineadh damhsa do achan cineál daoine, búistéirí, foirgneoirí, pluiméirí.. daoine ciotógacha le dhá chois chlé agus i gcúpla bomáite bíonn siad thuas ar an stáitse ag damhsa os chomhair a gcairde uilig. Ní chreidfeá riamh é!

Cathal: Níl dúil agam sa damhsa, a Mháire, is fearr liom 'Top Gear' ach níl a fhios agam ó thalamh an domhain caidé a scríobhfaidh mé!

Máire: Tuige nach scríobhfá aiste ar an gclár sin?

Cathal: B'fhearr liom aiste a scríobh ar 'Top Gear' ach tá sé doiligh a dhéanamh. D'fhéach mé lena dhéanamh cúpla uair ach níor éirigh liom.

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

An Dara Mír

Máire: O nach tusa an sampla bocht! Is cailleach an uafáis thusa amach is amach gan dabht ar bith, a Chathail!

Cathal: Caidé an scór a bhfuil tú ag tabhairt masla domhsa, a Mháire!

Ní dhearna mise a dhath ortsa!

Máire: O ná bí chomh goilliúnach sin, a Chathail. Ní raibh mé ach ag magadh! Beidh mé sásta lámh chuidigh a thabhairt duit fiú anocht má tá tú ag iarraidh.

Cathal: Bheinn an-bhuíoch díot dá ndéanfá a leithéid domhsa, a Mháire! Cá huair a thiocfaidh tú anall?

Máire: Caithfidh mé cuidiú le mo mham tamall ach beidh mé saor timpeall ar a seacht. An mbeadh sin ceart go leor?

Cathal: Bheadh sin ar dóigh! Maith thú, a Mháire.

Máire: Má tá aon chlár den 'Top Gear' taifeadta agat cheana, a Chathail, Amharc anois air ar feadh bomaite agus scríobh síos cúpla rud faoi. Chifidh mé ar ball thú!

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

Track 3 – Northern dialect

CUID C

Píosa a hAon

Fógraíonn Foras na Gaeilge scéim nua chun maoiniú a chur ar fáil d'imeachtaí a eagraítear trí mheán na Gaeilge don aos óg. Tríd an scéim nua seo beidh maoiniú suas go dtí 5,000 euro curtha ar fáil d'imeachtaí foirstineacha eagraithe trí Ghaeilge do dhaoine óga; imeachtaí a mbíonn mar aidhm acu an Ghaeilge a chur chun cinn, í a chothú agus a neartú. Ní mór imeachtaí feiliúnacha a eagrú a chuirfidh le deiseanna úsáide na Gaeilge do dhaoine óga agus iad á reáchtáil idir an chéad lá de Mheán Fómhair 2012 agus an 30ú de Mheitheamh 2013 Tá tuilleadh eolais ar fáil ó Fhoras na Gaeilge ag 01 6616522.

Píosa a dó

Ba chúis áthais dúinne gur bhain Coláiste Alexandra an chéad duais i gcomórtas Chorn Bedell 2012. Fuair scoil Aston, An Scoil Ríoga Cabhán agus Coláiste Mhuire Chontae Mhuineacháin duaiseanna fosta. Táimid buíoch d'achan scoil a ghlac páirt sa chomórtas i mbliana agus caithfear a rá go raibh Cumann na hEaglaise thar bheith sásta le hardchaighdeán na n-iarratas uile a cuireadh isteach. Beidh Comórtas Bedell ar siúl arís mí Eanáir na bliana seo chugainn agus tá súil againn go mbeidh an spéis agus an caighdeán céanna i dtionscnaimh na n-iomaitheoirí uile a thógann páirt sa chomórtas sin.

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

Foclóir Comparáideach idir na Canúintí

Below some of the differences in vocabulary in the two aural texts. It must be emphasised that much of the vocabulary is encountered to some extent in both Northern and Southern speakers' vocabulary, for example *'Cad chuige?'* is used by all fluent Irish speakers today, however the pronunciation and frequency of an expression may vary between dialects and expressions may also have a slight difference in usage or meaning.

Canúint Uladh	**Canúint an Deisceart**	**Béarla**
Gaitse anseo!	Tar anseo!	*Come here!*
a Mháire!	a Mháire!	*Mary!*
ar mhothaigh tú…	ar chuala tú…	*Did you hear..?*
caidé do bharúil…?	cad é do thuairim…?	*what is your opinion?*
achan uair a chím…	gach uair a fheicim…	*every time I see…*
Cad chuige sin?	Cad ina thaobh?	*Why?*
achan duine	gach duine	*every person*
ar bhuille mo dhá shúl	ar a bhfaca mé	*that caught my eye*
Caidé atá tú a rá?	Cad tá á rá agat?	*What are you saying?*
stócach	leaid	*guy*
Leoga!	Muise!	*Indeed!*
Inis domh!	Inis dom!	*Tell me!*
Bhí dúil againn ann.	Thaitin sé linn.	*We liked it.*
fosta	freisin	*also*
in áit + *ginideach*	in ionad + *ginideach*	*instead of*
cadránta	ceanndána	*obstinate*
Tuige?	Cén fáth?	*Why?*
furasta	éasca	*easy*

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

achan cineál	gach cineál	*every kind*
cha bheinn..	ní bheinn…	*I would not be…*
bomáite	nóiméad	*moment*
uilig	go léir	*all*
Tá sé doiligh.	Tá sé deacair.	*It is difficult.*
an sampla bocht	an créatúr bocht	*poor thing*
domhsa	domsa	*to me*
Ní dhearna mé a dhath.	Ní dhearna mé faic.	*I didn't do a thing.*
lámh chuidigh	lámh chúnta	*helping hand*
Cá huair?	Cathain?	*When?*
ar dóigh	ar fheabhas	*excellent*
ar dóigh	ar fheabhas	*excellent*
chífidh mé…	*feicfidh mé…*	*I shall see…*

Foclóir

Fógra a hAon

fógartha announced
gníomhaireacht agency
láithreán gréasáin from the internet site
spreagadh encouragement
breathnú ar a bpraghsanna to look at their prices
aontú agreement
urlabhraí spokesperson
dul i muinín an dlí to resort to the law

Fógra a Dó

fógraíodh was announced
comhlacht ríomhaireachta computer company
ag fostú employing
breise additional
níos mó ná more than

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

amach anseo in *(the)* future
ionaid chúraim care centres
próiseas earcaíochta recruitment process
bunaíodh was established
breis agus more than
margadh market
ar fud an cruinne all over the globe

Comhrá a hAon

An Chéad Mhír

roghnaíodh was chosen
foireann team
barúil opinion
tuairim opinion
achan uair a chím… every time I see…
gach uair a fheicim every time I see…
cladhaire ceart right waster, hopeless individual
stócach guy
leaid lad, guy
agus a chonaic mé ar bhuille mo dhá shúil riamh that I ever caught sight of with my two eyes
ar a bhfaca mé riamh of all I ever saw
ag siúl amach le chéile going out together

An Dara Mír

leoga indeed
maise indeed
aréir yesterday evening
níos mó céille more sense
Bhí dúil mhór againn sa scannán we really like the film
Thaitin an scannán go mór linn we really like the film
Cad chuige? Why?
Cén fáth? why?
i lár na seachtaine in the middle of the week
mo bhreithlá my birthday
fosta also
freisin also
cluiche ceannais match final
ag déanamh aeir living it up, off having fun
Ní dhearna Seán dearmad air sin Seán did not forget that

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

ar a laghad at least
don chraobh for the championship
An mbéarfaidh tú greim ar an bheagán céille a d'fhág Dia agatsa! Would you *(ever)* hold on to the bit of common sense that God has left you!
Ní bheidh an fhoireann thíos ná thuas má… It will not affect the team in the slightest if…
pictiúrlann an bhaile *i.e.* the local cinema
cha bheinn… I would not be…
ní bheinn… I would not be…
cadránta obstinate, difficult to deal with
ceanndána obstinate, headstrong
a thuilleadh further, any longer, any more
faoi rudaí nach dtig thusa choíche about things you will never understand
faoi rudaí nach dtuigfeása choíche about things that you would never understand

Comhrá a Dó

<u>**An Chéad Mhír**</u>

Is doiligh liom it is difficult for me
Is deacair liom it is difficult for me
na haistí mallaithe these damn essays
a tugadh dúinn that were given to us
Tuige? Why?
Cén fáth? Why?
cheana already
tá sé ar intinn agam I intend
furasta easy
éasca easy
caidé what
cad what
achan cineál every kind
gach cineál every kind
búistéirí butchers
foirgneoirí builders
pluiméirí plumbers
daoine ciotógacha awkward people
le dhá chois chlé with two left feet
i gcúpla bomáite in a couple of minutes
i gcúpla nóiméad in a couple of minutes
os comhair a gcairde uilig in front of **all** their friends

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

os comhair a gcairde go léir in front of **all** their friends
Ní chreidfeá choíche é! You'd never believe it!
Tá sé doiligh a dhéanamh. It is difficult to do.
Tá sé deacair é a dhéanamh. It is difficult to do it.
D'fhéach mé leis I tried it
Níor éirigh liom I didn't succeed

An Dara Mír

an sampla bocht the poor thing
an créatúr bocht the poor thing
cailleach an uafáis old woman given to hysterics, a person who is getting into a panic over nothing
amach is amach completely and utterly
Caidé an scór a bhfuil tú ag tabhairt masla domh! What's the score with you insulting me?
Cén fáth go bhfuil tú do mo chur as m'ainm? Why are you insulting me? *(literally: Why are you putting me out of my name?!)*
Ní dhearna mise a dhath ortsa! I never did anything against you!
Ní dhéana mise faic ortsa! I never did anything against you !
goilliúnach sensitive, touchy
Ní raibh mé ach ag magadh! I was only joking!
lámh chuidigh helping hand
lámh chúnta helping hand
cuidiú le mo mham to help my mum
cabhrú le mo mham to help my mum
fiú anocht even tonight
má tá tú ag iarraidh if you want
Bheinn an-bhuíoch díot... I would be very grateful to you...
dá ndéanfá a leithéid if you were to do such a thing
Cá huair? When?
Cathain? When?
saor free
ar dóigh excellent
ar fheabhas excellent
Maith thú! Good for you! You are great!
taifeadta recorded
cheana already
Chifidh mé ar ball thú! I shall see you shortly!
Feicfidh mé thú ar ball! I shall see you shortly!

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.

Irish Leaving Certificate Higher Level Podcast 1

Píosa a hAon

fógraíonn announces
scéim nua new scheme
chun maoiniú a chur ar fáil in order to provide finance
imeachtaí events
a eagraítear that are being organized
don aos óg for young people
curtha ar fáil provided
imeachtaí foirstineacha appropriate events
imeachtaí oiriúnacha appropriate events
a mbíonn mar aidhm acu that *(they)* have the aim
an Ghaeilge a chur chun cinn to promote Irish
í a chothú to foster it
í a neartú to strengthen it
imeachtaí feiliúnacha suitable events
a chuirfidh le that will contribute to
deiseanna úsáide opportunities of using
agus iad á reáchtáil and to run them
Meán Fómhair September
Meitheamh June
tuilleadh eolais further information

Píosa a Dó

ba chúis áthais it was a cause of joy
gur bhain Coláiste Alexandra an chéad duais that Alexandra College won first prize
gur bhuaigh Alexandra College that Alexandra College won
fosta also
freisin also
buíoch d'achan scoil a ghlac páirt grateful to every school that took part
buíoch do gach scoil a thóg páirt grateful to every school that took part
comórtas competition
i mbliana this year
caithfear a rá it has to be said
Cumann na hEaglaise The Church Society
thar bheith sásta extremely pleased
ardchaighdeán na iarratas the high standard of applications
ar siúl arís on again
caighdeán céanna the same standard
tionscnaimh projects
iomaitheoirí contestants

© www.learnforeignlanguageskills.com
Photocopying this material is prohibited without our consent.
Contact: info@learnforeignlanguageskills.com
The audio material which accompanies this written material cannot be duplicated in any way.